

glaucoomoperatie

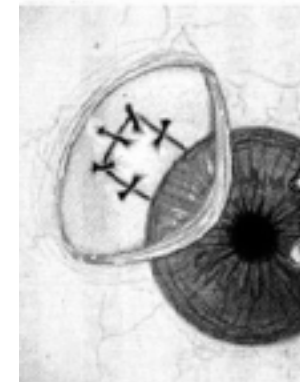
Binnenkort ondergaat u een glaucoomoperatie. Hieronder komen de meest gestelde vragen met de antwoorden over deze operatie aan de orde.

Wat gebeurt er bij een glaucoomoperatie?

Een glaucoomoperatie is bedoeld om de afvoer van kamerwater uit het oog te verbeteren. Daartoe wordt een kleine opening in de wand van het oog, aan de rand van het hoornvlies, gemaakt. Deze opening is niet door-en-door, maar verloopt trapsgewijs (zie afbeeldingen).

Het kamerwater kan door deze opening naar buiten lekken, en komt terecht onder het bindvlies, waar zich een kleine blaas of blaas zal vormen.

Van daaruit wordt het kamerwater afgevoerd met de bloedvaten. Het probleem bij een drukverlagende operatie is niet zozeer het verlagen van de oogdruk op zich, maar het verlagen tot een bepaalde waarde.

Is een glaucoomoperatie
pijnlijk?

Nee. Ook bij plaatselijke verdoving is het goed mogelijk om pijnloos te opereren. Postoperatieve pijn is meestal heel gering.

Hoe lang moet het oog
verbonden blijven na een
glaucoomoperatie?

De dag na de operatie draagt u geen verband meer. Vaak wordt een oogdop voor de nacht gegeven.

Moeten na een glaucoom-
operatie hechtingen
verwijderd worden?

De opening die bij de operatie is gemaakt wordt gedeeltelijk weer dichtgehecht, want het is tijdens de operatie niet exact in te

schatten hoe groot de kamerwaterstroom na de operatie zal worden. Afhankelijk van de oogdruk na de operatie kunnen dan een of enkele hechtingen met de laser doorgesloten worden. Op deze wijze zal er meer ruimte ontstaan voor het kamerwater om af te vloeien. Dit is niet pijnlijk. De hechtingen blijven verder gewoon zitten.

Hoe ziet het oog er uit na
een glaucoomoperatie?

Direct na de operatie is het oog rood en lijkt het wat kleiner door zwelling van de oogleden. Wanneer het oog genezen is, dan is er doorgaans niets meer te zien van de operatie. Er is een klein gaatje in de iris geknipt, maar dat valt zelden iemand op. De filterblaas zit aan de bovenkant onder het bovenooglid.

Wordt het zien slechter na een glaucoomoperatie?

Na de operatie kan het zicht een paar weken tot soms maanden wat minder zijn. Meestal herstelt het zich tot het niveau van voor de operatie, maar niet altijd.

Stopt de gezichtsveldachteruitgang altijd na een glaucoomoperatie?

Helaas niet. Volledig stoppen van de achteruitgang is nooit mogelijk na een glaucoomoperatie, omdat ook normale ogen verouderen en achteruitgaan. Wel geldt: hoe lager de oogdruk, des te kleiner is de kans op snelle achteruitgang. Maar ook bij een oogdruk van minder dan twaalf mmHg wordt in ruim tien procent toch nog verdere achteruitgang van het gezichtsveld gezien.

Bovendien lukt het soms niet de oogdruk voldoende te verlagen, ondanks meerdere operaties.

Wat is een 'filterblaas'?

Bij een glaucoomoperatie wordt een gaatje in de wand van het oog, aan de rand van het hoornvlies, gemaakt. Het kamerwater gaat hierdoor naar buiten het oog en komt onder het bindvlies. Ter plekke van de opening naar buiten ontstaat vaak een kleine ophoping van kamerwater, die we de filterblaas noemen.

Wat is het verschil tussen een filter, een luikje of een ventiel?

Geen. Het zijn verschillende benamingen voor één en dezelfde techniek.

Ik heb vorig jaar een glaucoomoperatie gehad. Waarom moet ik nu toch nog twee maal daags druppelen?

Bij een glaucoomoperatie wordt een gaatje in de wand van het oog gemaakt. Bij een groot gat kan veel kamerwater afvloeien, met een lage druk als gevolg. Bij een klein gaatje zal veel minder kamerwater af kunnen vloeien, en zal de oogdruk minder dalen. Wanneer de druk niet laag genoeg is, dan is het nodig om met extra oogdruppels de druk nog lager te maken.

Als men voor glaucoom is geopereerd, is er dan kans dat dit na een aantal jaren weer moet gebeuren? Wat is er dan mis mee?

Bij een glaucoomoperatie wordt een gaatje in de wand van het oog gemaakt. Gaatjes die niet van nature in het lichaam aanwezig zijn hebben de neiging om dicht te groeien. Het open blijven van dit gaatje is dus feitelijk de onnatuurlijke situatie. Het gaatje blijft open dankzij de continue stroom van kamerwater, waardoor het geen kans krijgt om dicht te groeien. Wanneer echter de prikkel tot littekenvorming te sterk wordt, dan zal het gaatje alsnog kleiner kunnen worden en soms geheel sluiten.

Wat is mitomycine?

Bij een glaucoomoperatie wordt een gaatje in de wand van het oog gemaakt. Gaatjes die niet van nature in het lichaam aanwezig zijn hebben de neiging om dicht te groeien. Om dit dichtgroeien tegen te gaan wordt dikwijls op de plaats waar het gaatje moet komen tijdens de operatie mitomycine aangebracht. Dit is een stof die weefselgroei remt (ook toegepast als chemotherapie bij sommige tumoren). Sinds het gebruik van mitomycine is het succespercentage van de filteroperaties toegenomen, maar worden ook complicaties gezien in de vorm van te lage oogdruk of lekkage van de filterblaas langere tijd na de operatie.

Ik heb een aantal jaren geleden een glaucoomoperatie ondergaan. Er is een 'mytomicine blaas' opgetreden en ik moet daarvoor opnieuw worden geopereerd.

Wanneer het weefsel plaatselijk veel mitomycine heeft opgenomen, dan groeit het weefsel helemaal niet meer, en kan de filterblaas na verloop van tijd te dun worden en gaan lekken. Het risico van deze lekkage is een te lage oogdruk, of soms een ernstige infectie van het hele oog omdat bacteriën door het lek het oog binnen kunnen komen. Om dit te voorkomen moet de filterblaas vervangen worden door gezond weefsel.

Kan de oogdruk ook te laag worden en wat zijn daarvan de eventuele gevolgen?

Na een oogdrukverlagende operatie kan in de herstelfase de oogdruk tijdelijk te laag worden. Ook kan na langere tijd de oogdruk steeds verder dalen bij het dunner worden van de filterblaas. Dat betekent dat andere structuren in het oog geen tegendruk meer ondervinden, en kan het vaatvlies sterk gaan

zwellen. Ook kan er zich na verloop van tijd vocht ophopen in de gele vlek of de oogzenuw, `maculaoedeem` en `papiloedeem`. Ook zonder deze afwijkingen zal het gezichtsvermogen verminderen bij een te lage druk, omdat het oog zijn vaste vorm enigszins verliest, en het beeld op het netvlies daardoor wisselend onscherp wordt.

Zijn er vaak complicaties bij een filteroperatie?

Een gewone filteroperatie kent dezelfde complicaties als andere oogoperaties met betrekking tot infectie of bloedingen. Dit komt relatief weinig voor. Specifieke complicaties zijn de kans op een te lage of te hoge oogdruk. Bij ernstige gezichtsveldschade is het mogelijk dat de schade juist iets verder toeneemt door de operatie. Er is een toegenomen kans op staar. Ook kan het zicht wat minder worden, tijdelijk of blijvend. Langere tijd na de

operatie kan het oog soms wat gevoelig blijven. Soms voelt men de filterblaas zitten. Soms is nog een operatie nodig wanneer de filterblaas te dun wordt na verloop van tijd.

Voor meer informatie kunt u terecht bij de glaucoomvereniging

Glaucoomvereniging

Rijnsburgerweg 159

2334 BP Leiden

Telefoon 071-5174242

www.glaucoomvereniging.nl

Vragen

Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met de

poliklinische zorgeenheid oogheelkunde
receptie R

telefoon (020) 444 1094

VU medisch centrum
2e druk, januari 2005
www.VUmc.nl